

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਜੇ.ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੇਸਰਸ ਨਾਭਾ ਰਾਈਸ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰਸ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1741

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XLVI) - ਸੈਕਸ਼ਨ 5 -ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ- ਸੈਕਸ਼ਨ 4. - ਕੀ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ-5 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਾਵਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕੀ ਢੁਕਵੀਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਤੇਲ-ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ--ਕੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਜਾਂ ਡਿਵਾਈਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੰਗਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ . ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸੈਂਟਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਤੇ ਦੇ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਇਕ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਚ ਆਉਂਦਿ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਯੋਗ ਘਟਨਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਟੈਕਸ ਚਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ,

ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ", ਪਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਟੈਕਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ, ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਪਦੰਡ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਟੁਕੜਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਚਾਰਜਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਸਲ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 260 ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਦਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਧ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੂਰੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਜਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਰਦੀ ਹੈ,

172

ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਓ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਨਿਰਮਾਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਤੈਲੀ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਉਲਟ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਕਟੇਰੀ, ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੇ ਟਾਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ।

ਐੱਚ.ਐੱਲ. ਸਿਬਲ, ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਐਸ.ਸੀ. ਸਿਬਲ, ਅਤੇ ਆਰ. ਸੱਚਰ ਐਵੋਕੇਰਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਐਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਲ.ਡੀ. ਕੇਸ਼ਲ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਸੀਕਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ

ਆਰਡਰ

ਦੁਆ.ਜੇ.- ਇਹ ਨੌਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟਸ ਨੰ. 1741, 1761, 1762, 206, 608, 1576, 1527, 1481 ਅਤੇ 1963 ਦੀ ਨੰ. 17) ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1741 ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XLVI) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇੱਥੇ, ਮੈਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1741 ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਮੇਸਰਸ ਨਾਭਾ ਰਾਈਸ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲ, ਨਾਭਾ, ਈ.ਪੀ. ਜਨਰਲ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ।

173

ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਸਸਰਸੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਸਰਸੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਸਰਸੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹੋਰ ਤੇਲ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਤੇਲ ਬੀਜ ਵੀ ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰਕਮ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਿਰ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਸੈਕਸ਼ਨ 100, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਸੂਚੀ II, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। E.P. ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1948 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। 1958 ਵਿੱਚ, ਰਾਜ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ E.P. ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ 1958: ਐਕਟ ਨੰ. VII ਨੂੰ 1958 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਕੱਲੇ ਕੁਝ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੇਧੇ ਹੇਠੇ ਐਕਟ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ff) ਪਾ ਕੇ "ਖਰੀਦਣ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1) ਵਿੱਚ "ਟਰਨ-ਓਵਰ" ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਡੀ) ਵਿੱਚ "ਡੀਲਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1959 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13 ਅਤੇ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 24 ਦੁਆਰਾ "ਖਰੀਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਨੁਭਾਗ. 4, ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ "ਖਰੀਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁੜ-ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

174

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਫਿਰ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ ਜਾਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਰਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖਰੀਦ-ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਫਿਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਤੇ ਇੱਕ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਕੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣਾ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਲ ਨੂੰ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਤੇਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਈ.ਪੀ. ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1958 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VII ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ 2 ਫੀਸਦੀ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 4 ਫੀਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

175

ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ 2 ਫੀਸਦੀ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਅਤੇ 4 ਫੀਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸਾਬਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 54 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਤੇ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ, 1958 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਅ ਤੇ 2 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਖਰੀਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੀ, ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਹੋਰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਭੇਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਟਰਨਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ S.T XIV ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। , ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਲਈ। ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਂਬਰਸ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਲ ਮਿੱਲ, ਖੰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

176

ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਨੇ ਨਵੰਬਰ, 1962 ਵਿੱਚ, ਹੁਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।

ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਹੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਰੀਦ ਤੇ ਸਿਰਫ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਐਂਟਰੀ 54, ਸੂਚੀ II, ਸਹਿਦੁਲ VII, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਤੇਲ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਸਤੂਆਂ, ਯਾਨੀ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 9 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 4 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਆਰਡਰ 6, ਰੂਲ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ 4/61 ਵਿੱਚ, 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

177

ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, 1960 ਦੇ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੰ. 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ "ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸ਼ਬਦ" ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਖਰੀਦ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, ਇੱਕ ਸੇਧ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ: 1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 46 ਹੁਣੇ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਤੰਬੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। , ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੇਧ ਐਕਟ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 7 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 1962 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1741 ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕੇਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਟੈਕਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਜੋ - ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ

178

ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਸੇਲਜ਼ ਆਫ ਮੇਟਰ ਸਪਿਰਿਟ ਐਂਡ ਲੁਬਰੀਕੈਂਟੀ ਟੈਕਸਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1938 (ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਨੰ. 1938) ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 213 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੋਡੂ ਪੇਡਾਂਗ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (2) ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰ ਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸਾਮਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਟੈਕਸ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 35 ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: —

"ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935, (1) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 213 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਮਾਤਾ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਹਨ। ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਟੈਕਸ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਕਸ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

179

ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਟੈਕਸ; ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੁਆ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁੱਗਣਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ: ਕੈਰਨ ਬਨਾਮ ਦ ਕਿੰਗ (3) ਦੇਖੋ; ਫੋਰਬਸ ਬਨਾਮ ਅਟਾਰਨੀ- ਜਨਰਲ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਲਈ (4)।

ਵਕੀਲ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਟੈਕਸ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੜੱਪ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਲਿਆ। ਹੋਰ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਹਨ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੇਂਸਲ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰਾਂਤ, (5)। ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (6)। ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਸ ਛੋਟਾਭਾਈ ਜੇਠਾਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (7), ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੇ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ,

180

, ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਟੈਕਸ-ਲੇਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਦਾ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਅਨ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਯੋਗ ਘਟਨਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਆਰਟੀ ਮੈਕਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। . ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਾਕਾਂ, ਮੈਸਰਜ਼ ਬੋਡੂ ਪਲਡਾਨਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੱਥ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਆ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਰਡਿਊਸਰ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਇਕਾਂਤ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮਕੈਨੀਕਲ ਢੰਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦ ਨਿਰਮਿਤ ਵਸਤੂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਟੈਕਸ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ?

181

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਕਸਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਟੈਕਸ ਚਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ", ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਟੈਕਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ com ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਾਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। - ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਸੰਭਵ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁਲੇਖੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ

ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। - ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਜਿਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ

182

ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਬੇਝਿਜਕ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬੇਝਿਜਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਮਪਗਨਡ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਪੜੇ ਜਾਂ ਉਪਕਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੰਗਦਾਰ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ.

ਅਗਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਮੁੱਚੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬੇਕ-ਸੇਲ ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਹ ਕਿ ਅਸਲ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਤਿ ਵਿਹਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੈਸਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦਰ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਦਾ ਕਰਨਲ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਕ ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ: -

"ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ 1952 ਦੀ ਸੇਧ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅੰਗ ਦਿੱਤੇ।"

183

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ, ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟਿੰਗ ਬਾਡੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੇਧ-ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਦਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਸਾਰਾ ਵਿਧਾਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਏ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੇਧ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੈਕਿਊਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੇਧ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1952 ਦਾ XIX) ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ- ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੱਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਹੜਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਹ ਤੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਾਇਕ ਸਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੁੱਖ ਟੈਕਸ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਰਥਾਤ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੀਲੀਅਨ 5 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ 6. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਿੱਧਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ

184

ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ.ਕਪੂਰ, ਜੋ ਕਿ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1527 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ y ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 1948 ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1948 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਫ਼ਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਨੇ 1952 ਦੀ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸੱਪਣ ਦੁਆਰਾ। ਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ Pt ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਦਾ ਰਾਜ (8)। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਤੇ ਛੱਡਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਦਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ.

185

ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਤੇ ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ 1952 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XIV ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਜੋ ਕਿ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5. ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਸਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਟੈਕਸਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਇਕੱਲੇ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਸਰਸ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਟੈਕਸ ਦੀ ਘਟਨਾ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਡੀਲਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), (ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਣੇ ਹੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੁੱਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਡੀਲਰ ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

186

ਤਿੰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਸਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੁੱਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਵਦਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਹਨ ਦੇਵਦਾਰੀ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਮੀਕਰਨ "ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਸਿਰਫ਼ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਹੈ ਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀ ਕੋਰ ਜਾਂ ਅਸਲ ਬੁਨਿਆਦ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਚਾਰਜ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਐਕਟ, (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਅਲੀਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 55 ਦੇਖੋ ਇਸ ਦਾ), ਪਰ "ਚਾਰਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਜੋ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 265 ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀ

ਕੇਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿੱਥੇ ਸੀ ਬਿਹਾਰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1), ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਨਾਲ, ਚਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਭਾਗ. ਗ਼ੈਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਐਕਟ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੰਨਾ ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇਸ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ 4 ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ 6 ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਲਈ। ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਸਥਾਈ, ਲਈ, ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਦੇਣਦਾਰੀ

187

ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6 ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਦਰ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੈਸਰਜ਼ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਸਿਰਫ ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਚਾਰਜਿੰਗ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ। ਇਸਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕਰਕੇ. 5 ਤਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕਰਾਂਗਾ, ਦੀਪ ਚੰਦ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਆਦਿ (9), ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਗੀਰ ਅਹਿਮਦ ਆਦਿ, ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ, ਆਦਿ, (10) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਕੂਲੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਤੋਂ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

188

ਪਰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰ-

ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ. ਚਮਾਰਬਾਗਵਾਲਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਆਦਿ, (11); ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਅਣਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਠੇਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਦੋਰ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਟਾਕ ਹੋਲਡਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ, ਆਦਿ (12) ਸ. ਸੋਮਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; (13), ਕੇਸ਼ਵਨ ਮਾਧਯਾ ਮੈਨਨ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ (14), ਅਤੇ ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ. ਚਮਾਰਬਾਗਵਾਲਾ ਦਾ ਕੇਸ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਕਾਰਪਸ ਜੂਰੀਸ ਸੈਕੰਡਮ, ਵੋਲਯਮ 82 ਦੇ ਪੰਨਾ 416 ਤੇ ਪੈਰਾ 247-ਬੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪੈਰਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਪੂਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਨੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਧਾਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੋ ਕਾਰਪਸ ਜੂਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਂ

189

ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਬਨਾਮ ਦੌਲਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (15) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ 5

ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਮੂਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੰਜੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 5 ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

190

ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੱਖੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਜਾਂ ਯਕੀਨਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁੰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜਿਵੇਂ, ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਤੌਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਰਸਮੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸ ਤੇ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਹੈ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜੋ ਕਿ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਗਲਤੀ, ਅਣਦੇਖੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਾਲ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਅਣਚਾਹੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹਾਈਪਰ- ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਦ 1952 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੈਕਿੰਡ 5 ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਸੀ.ਮੈਂ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ

191

ਸੈਕਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। . ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਇਸ

ਧਾਰਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਟੈਕਸ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਅ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਮਾਲ ਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਅ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਿੰਗ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ff) ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ (1960 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)। ਜੇ ਕਿ "ਖਰੀਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵੀ.ਐਮ. ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਆਦਿ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

192

ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ ਆਦਿ, (16), ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਕੋਲ ਵਿਧਾਨਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਜੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, "ਨਿਰਮਾਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ- ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਤੇਲ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ 1961 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1542 ਅਤੇ 1962 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 238 ਫੈਸਲਾ, 14 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

(1)1939 ਐਫ.ਸੀ.ਆਰ 18

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1942 ਐਫ.ਸੀ 33

(3) 1924 ਏ.ਸੀ. 999

(4) 1937 ਏ.ਐੱਸ. 260

(5) ਏ.ਐਲ.ਆਰ., 1945 ਪੀ.ਸੀ.98

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ . 452

(7) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1006

(8) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ 913

(9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਐੱਸ.ਸੀ 648

(10) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ 728.

(11) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ 628.

(12) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ 191

(13)1954 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ 955

(14) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐਸ.ਸੀ128

(15) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1946 ਪੀ.ਸੀ 66

(16)(1954)5ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ108

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ)